

TRANSPORDIAMET

A-Ülevaatus OÜ
a-ulevaatus@a-ulevaatus.ee

Teie 01.02.2022

Meie 21.02.2022 nr 4-2/22/95-6

**Sõidukite tehnonõuetele vastavuse kontrolli
teostamise lepingu nr 17-00132/018
leppetrahvi ja lepingu täitmise nõue**

1. Transpordiameti ja ettevõtte **A-Ülevaatus OÜ**, reg.kood **11480500**, aadress **Harju maakond, Maardu linn, Fosforiidi tn 14, 74114**, (edaspidi ettevõtte) vahel on sõlmitud **28.06.2017** haldusleping nr **17-00132/018** sõidukite tehnonõuetele vastavuse kontrolli teostamiseks (edaspidi haldusleping).

LEPPETRAHVI NÕUDMISEL TÄHTSUST OMAVAD ASJAOLUD

2. Halduslepingu punkt 1.1.1 kohaselt loetakse ülevaatuses sõiduki tehnonõuetele vastavuse kontrolli protsessi (edaspidi ülevaatus), mis algab sõiduki andmete avamisega ülevaatuses liiklusregistri infosüsteemis ja alles seejärel jätkub sõiduki kontrolliga määrustes ettenähtud töomahus ja lõpeb ülevaatus otsuse vormistamisega liiklusregistri infosüsteemis ja registreerimistunnistusel.
3. Halduslepingu punkt 4.1 kohaselt on ettevõtte kohustatud täitma haldusülesannet ja teostama ülevaatus vastavalt Lepingu dokumentidele ja õigusaktidele.
4. Vastavalt liikluseaduse § 73 lõikele 1 **peavad** liikluses kasutatav mootorsõiduk ja selle haagis ning nende varustus vastama õigusaktidega kehtestatud tehnonõuetele. Mootorsõiduk ja selle haagis peavad olema nõuetekohaselt varustatud.
5. Vastavalt liikluseaduse § 74 lõikele 5 peab ülevaataja olema **atesteeritud**.
6. Vastavalt majandus- ja kommunikatsiooniministri 18.07.2011.a määrus nr 77 „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollimise tingimused ja kord“ (edaspidi määrus 77) § 2 punktile 18 on **ülevaataja** tehnonõuetele vastavuse kontrollija, kes vastab liikluseaduse § 74 kehtestatud nõuetele ja on töösuhtes liikluseaduse § 191 lõikes 1 nimetatud äriühinguga.
7. Vastavalt määruse 77 § 8 lõikele 1 kontrollitakse sõiduki korralisel ülevaatusel kohustuslikult sõiduki registriandmeid ja lisas 4 esitatud sõiduki osasid, seadmeid, sõlmi ning varustust.
8. Vastavalt määruse 77 § 8 lõikele 2 peavad sõiduki tehnonõuetele vastavuse kontroll ja selle meetodika **vastama** määruse 77 lisas 4 toodud nõuetele.

9. Vastavalt halduslepingu punktile 4.7 on ettevõtte kohustatud tagama, et ülevaatus teostavad ainult **ülevaatajad**.
10. Vastavalt halduslepingu punktile 4.22 on ettevõtte kohustatud soetama ja paigaldama salvestusseadmed.
11. Vastavalt halduslepingu punktile 4.23 on ettevõtte kohustatud salvestusseadmed paigaldama selliselt, et salvestiselt on takistamatult jälgitavad ülevaataja poolt tehtavad tegevused ja tuvastatav sõiduki registreerimismärk.
12. Vastavalt halduslepingu punktile 4.24 tuleb salvestised esitada Transpordiameti nõudmisel.
13. Vastavalt halduslepingu punktile 4.26 on Teostaja kohustatud M, N, O3 ja O4 kategooria sõidukile ülevaatus ainult töötava salvestusseadme vaateväljas ning säilitama ülevaatus salvestist 3 kuud.
14. Vastavalt halduslepingu punktile 4.27 tuleb salvestusseadme rikke korral, kui ülevaatuspunktis teostatav ülevaatus ei ole jälgitav, kooskõlastada edasine ülevaatus teostamine kuni rikke kõrvaldamiseni Transpordiametiga.
15. Halduslepingu punktist 4.31 tulenevalt, kui see on haldusmenetluse nõuetega kooskõlas ja avalikes huvides vajalik, on teostaja kohustatud tunnistama kehtetuks sellise ülevaatus otsuse isiku kasuks või kahjuks, mis andmise ajal oli õigusevastane.
16. 09.10.2021 teostas ettevõtte sõiduki **FORD TRANSIT**, reg.märk **XXXCCC**, (edaspidi sõiduk) korduva ülevaatus. Ülevaatus kontrollkaardile kanti otsus „tehniliselt korras“ ilma ühegi puuduseta.
17. 18.11.2021 algatas Transpordiamet sõiduki kere roostekahjustusi kirjeldavast vihjest tulenevalt sõiduki ülevaatus asjaolude väljaselgitamiseks haldusjärelevalvemenetluse ja edastas ettevõttele videosalvestise ja mõõtmisprotokolli esitamise nõude.
18. 18.11.2021 edastas ettevõtte Transpordiametile videosalvestise ja mõõtmisprotokolli. Samuti edastas ettevõtte selgituse: „Videosalvestise läbivaatamisel on näha, et A-Ülevaatus OÜ töötaja on rikkunud ettevõttes kehtestatud töökorraldus reegleid ja ületanud oma volitusi, sest on näiteks 09.10.2021 korduvülevaatusel käinud ilma ülevaataja järelevalveta sõiduki all puuduste kõrvaldamist kontrollimas. Isik on täna tööl praktikandina, sest tema ülevaataja õigused on peatatud 12 kuuks ja tal tuleb ülevaataja õiguste taastamiseks läbida algkoolitus. Kuna isik on ületanud praktikandile etteantud volitusi, siis on tema töö alates tänasest praktikandina katkestatud ja ta ei võta osa sõidukite kontrollimisest.“
19. 13.12.2021 edastas Transpordiamet ettevõttele kõigi 09.10.2021 teostatud ülevaatus videosalvestise nõude. Transpordiamet soovis videosalvestiselt veenduda, kas peatatud atesteerimistunnistusega isik teostas ilma vahetu juhendamiset ja järelevalveta ülevaatus toiminguid ühe sõiduki ülevaatusel ühekordselt või oli tegemist korduva/süsteemse tegevusega.
20. 20.12.2021 edastas ettevõtte Transpordiametile kõigi 09.10.2021 teostatud ülevaatus videosalvestise.

21. Transpordiamet tuvastas 09.10.2021 teostatud ülevaatuste videosalvestiselt, et 17 sõiduki ülevaatuse toiminguid teostas peatatud atesteerimistunnistusega isik iseseisvalt ilma ülevaataja vahetu juhendamiseta ja järelevalveta.
22. 28.12.2021 edastas Transpordiamet ettevõttele sõiduki ülevaatuse kohta selgituse küsimiseks menetlustoimingu protokoll
23. 06.01.2022 edastas ettevõtte Transpordiametile 09.10.2021 teostatud ülevaatuste kohta selgituse. Selgituses märgib ettevõtte:
- 23.1. „Salvestiselt on tuvastatav, et A-Ülevaatus OÜ töötaja (edaspidi peatatud atesteerimistunnistusega töötaja) teostab menetlusprotokolli lisa 1 loetletud 17 sõidukile ülevaataja vahetu juhendamiseta ja järelevalveta heitgaaside- või piduritest“. Ettevõtte on oma 21.06.2021 kirjas Transpordiametile kirjutanud, et: „A-Ülevaatus OÜ soovib võtta peatatud atesteerimistunnistusega töötaja tööle praktikandina ja õpetada ta välja algkoolituse mahus kuna tema ülevaataja atesteerimise tunnistus peatati 12 kuuks. Väljaõppe ja koolitusega alustatakse alates 25.06.2021. Praktikant osaleks ülevaatuse teostamisel vastavalt Maanteeameti peadirektori 19.03.2015 a. käskkirja „Abitööline ja praktikant“ punkti 1.1. juhistel. Peatatud atesteerimistunnistusega töötaja ei hakka kontrollima sõidukit iseseisvalt, vaid meeskonnas vahetu juhendamise ja järelevalve all. Väljaõppe viiakse läbi A-Ülevaatus OÜ ülevaatuspunktides erinevate juhendajate poolt“.
24. 21.01.2022 edastas Transpordiamet ettevõttele menetlustoimingu protokoll täiendava päringu, et täpsustada ettevõtte 06.01.2022 kirjas toodud seisukohti.
25. 21.01.2022 edastas ettevõtte Transpordiameti päringule vastuseks: „A-Ülevaatus OÜ-l ei ole antud menetluse raames anda rohkem täiendavaid selgitusi“.
26. 27.01.2022 edastas Transpordiamet ettevõttele juhuvaliku alusel 08.11.2021, 11.11.2021, 12.11.2021 ja 13.11.2021 teostatud ülevaatuste videosalvestiste nõude. Kuna ülevaatuste videosalvestisi säilitatakse halduslepingu punktist 4.26 tulenevalt 3 kuud, ei olnud varasematele videosalvestistele enam võimalik nõuet esitada. Transpordiamet soovis videosalvestistelt veenduda, kas peatatud atesteerimistunnistusega isik teostas ilma ülevaataja vahetu juhendamiseta ja järelevalveta ülevaatuse toiminguid ainult ühe päeva jooksul või oli tegemist korduva/süsteemse tegevusega.
27. 01.02.2022 edastas ettevõtte Transpordiametile 08.11.2021, 11.11.2021, 12.11.2021 ja 13.11.2021 teostatud ülevaatuste videosalvestise koos kaaskirjaga: „A-Ülevaatus OÜ on omalt poolt nimetatud nelja päeva salvestised läbi vaadanud. Edastame sõidukite registreerimisnumbrid koos ülevaatuse kontrollkaartide numbritega, kus tuvastasime, et peatatud atesteerimistunnistusega isik teostas ülevaatusruumis ainuisikuliselt sõidukile heitgaasi- ja piduritest. Kokkuvõtte on manuses. A-Ülevaatus OÜ palub Transpordiametil lõpetada antud menetlus kiiremas korras haldusakti teatavakstegemisega. A-Ülevaatus OÜ-l on vaja Transpordiameti poolset otsust, et antud juhtumist edasi liikuda. A-Ülevaatus OÜ on eksimusi tunnistanud, teinud sellest järeldused, muutnud töökorraldust ja rakendanud sisekontrolli. A-Ülevaatus OÜ analüüsib eraldi ja kaalub, millised sõidukid ta kutsub vajadusel tagasi ülevaatusse või kordus mõõtmistele“. Ettevõtte edastas 74 sõiduki loetelu, millede ülevaatuse toiminguid teostas 11.11.2021, 12.11.2021 ja 13.11.2021 peatatud atesteerimistunnistusega isik ilma ülevaataja vahetu juhendamiseta ja järelevalveta. 08.11.2021 teostatud ülevaatuste videosalvestiselt nähtus veel 9 sõidukit, millede ülevaatuse toiminguid teostas peatatud atesteerimistunnistusega isik ilma ülevaataja vahetu juhendamiseta ja järelevalveta.

28. Transpordiamet tuvastas sõidukite ülevaatuste videosalvestiste ja ettevõtte selgituste läbivaatamisel järgmised ülevaatuse nõuete rikkumised:
- 28.1. Liiklusseadus § 74 lõige 5 – ettevõtte ei täitnud liiklusseaduses sätestatud, kuna haldusjärelevalvemenetluses juhuvalikuna võetud viiel päeval teostas 100 sõiduki ülevaatuse toiminguid iseseisvalt peatatud ülevaataja atesteerimistunnistusega isik.
 - 28.2. Halduslepingu punkt 4.1 – ettevõtte ei täitnud halduslepingut vastavalt õigusaktile, kuna ülevaatuse toiminguid teostas iseseisvalt peatatud ülevaataja atesteerimistunnistusega isik.
 - 28.3. Halduslepingu punkt 4.2 – ettevõtte ei juhindunud ülevaatuse teostamisel Transpordiameti (endine Maanteeamet) juhendist. Transpordiameti 19.03.2015 kehtestatud tegevusjuhendi „Abitöölise ja ülevaataja praktikandi kasutamine tehnonõuetele vastavuse kontrollil“ punkti 1.2 kohaselt võib ülevaataja praktikant sõidukit kontrollida ainult tehnonõuetele vastavuse kontrollija (edaspidi ka ülevaataja) vahetu juhendamise ja järelevalve all. Haldusjärelevalvemenetluses juhuvalikuna võetud ja kontrollitud viiel päeval teostas 100 sõiduki ülevaatuse toiminguid ülevaataja praktikant ilma ülevaataja vahetu juhendamiseta ja järelevalveta.
 - 28.4. Halduslepingu punkt 4.7 – ettevõtte ei suutnud tagada, et ülevaatus teostab ainult ülevaataja, kuna haldusjärelevalvemenetluses juhuvalikuna võetud ja kontrollitud viiel päeval teostas 100 sõiduki ülevaatuse toiminguid ülevaataja praktikant ilma ülevaataja vahetu juhendamiseta ja järelevalveta.

HALDUSLEPINGU LEPPETRAHV

- 29. Halduslepingu punkti 6.5. kohaselt, kui teostaja on rikkunud halduslepingut või õigusaktides toodud kohustusi, on Transpordiametil alternatiivselt punktis 6.2. ja 6.3. toodule õigus nõuda teostajalt ka halduslepingu täitmist ja/või leppetrahvi kuni 9600 eurot.
- 30. Sõiduki ülevaatuse toiminguid, sealhulgas heitgaaside ja pidurite tõhususe mõõtmist, teostas korduvalt selleks iseseisvat õigust mitteomav isik ainuisikuliselt. Sellega lubati 5 päeva jooksul tehniliselt korrasolevana liiklusesse 100 sõidukit, mis jäeti ülevaatusel ettenähtud korras kontrollimata.
- 31. Transpordiamet on kaalutlenud leppetrahvi otsuse langetamisel kergendava asjaoluna ettevõtte konstruktiivset koostööd menetluse käigus, eeskätt rikkumiste ulatuse väljaselgitamisel. Paraku on raskendavaks asjaoluks, et kuigi ettevõtte lubas 21.06.2021 tagada, et peatatud atesteerimistunnistusega töötaja ei hakka kontrollima sõidukit iseseisvalt, vaid meeskonnas vahetu juhendamise ja järelevalve all, ei suutnud ettevõtte seda tagada. Tegemist on olulise rikkumisega. Ettevõtte kohustus oli tagada, et peatatud atesteerimistunnistusega isik teeb tööd meeskonnas vahetu juhendamise ja järelevalve all.
- 32. Halduslepingu punktis 4.1 on ettevõtte võtnud endale kohustuse täita haldusülesannet ja teostada ülevaatus vastavalt lepingu dokumentidele ja õigusaktidele. Olukorras, kus kehtiva atesteerimistunnistusega töötaja sai ainuisikuliselt teostada korduvalt ülevaatuse toiminguid, on halduslepingu punkti 4.1 rikkumine. Selle nõude rikkumise tulemusena puudub kindlus, et ülevaatuse otsus kajastab liikluses osaleva sõiduki tehnonõuetele vastavust. Transpordiamet arvestab ettevõtte selgitustega, aga ei saa aktsepteerida olukorda, kus ülevaatuse teostamisel ei täideta halduslepingus ja õigusaktides ettenähtud nõudeid. Kuna Transpordiamet on

tuvastanud halduslepingu täitmisel korduvad olulised puudused, siis on leppetrahvi määramine õigustatud.

33. Võttes arvesse eeltoodut, nõuab Transpordiamet ettevõttelt halduslepingu rikkumise eest leppetrahvi **3000€ (kolm tuhat)**.
34. Leppetrahvi määr on proportsionaalne võttes arvesse, et halduslepingu punkti 6.5 kohaselt on võimalik halduslepingu või õigusaktides toodud kohustuste rikkumise eest määrata leppetrahvi kuni 9600 eurot. Leppetrahvi määra arvestamisel on arvesse võetud rikkumise olulisust ning korduvust ning kergendava asjaoluna ettevõtte koostööd olukorra lahendamisel.
35. Halduslepingu punktist 4.31 tulenevalt tuleb ettevõttel kaalutleda milliste sõidukite ülevaatuse otsused tuleb kehtetuks tunnistada.
36. Transpordiamet lõpetab käesolevas asjas haldusjärelvalvemenetluse.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Viktor Orr

järelevalvespetsialist

Viktor.Orr@transpordiamet.ee